

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Smertekor – Svetlana Aleksijevitj KRIGEN HAR IKKE ET KVINDELIGT ANSIGT

Af

[Troels Hughes Hansen](#)

– 25. november 2015 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Historie](#), [Samfund](#), [Filosofi & Debat](#)

Den nyslåede nobelpristager Svetlana Aleksijevitj giver plads til et hav af lidelsesfyldte kvindestemmer i sin virkelig gode og virkelig brutale første bog, der nu er kommet på dansk.

Citat

Min barndoms landsby var efter krigen en kvindeby. En koneby. Jeg husker ikke nogen mandestemmer. Derfor var det dybt indgroet i mig, at krig er noget, kvinder fortæller om. Kvinder, der græder, og synger som om de græder.

Det kan være den lykkelige sideeffekt af en pris så stor som Nobelprisen, at når den går til en god og vigtig og uoversat forfatter, kan man være sikker på, at de store forlag, som ellers ikke ville have givet en fløjtende fis for forfatteren i fredstid, nu vil vælte over hinanden for at få lov til at pumpe oversættelser ud på selv bittesmå sprogmarkeder som det danske.

Denne gang er de store dog blevet overhalet af det lille (mikroskopiske) forlag Palomar, der allerede før det Svenske Akademi annoncerede, at verdens største litteraturpris i år ville gå til hviderusseren Svetlana Aleksijevitj, var i fuld gang med udgivelsen af hendes første bog fra 1985. Og hurra for det – både fordi man holder med de små, men også fordi det er en helt enormt stærk bog.

KRIGEN HAR IKKE ET KVINDELIGT ANSIGT består af en lang række små stykker, hvor en bred vifte af kvinder fortæller om deres oplevelser under krigen. Sovjetunionen brugte i vid udstrækning kvindelige soldater som snigskytter, minører, piloter osv., men deres historier er i lige så vid udstrækning blevet fortrængt af den totalitære historieskrivnings hang til mere maskuline heltefortællinger om det store gode mod det store onde.

Aleksijevitjs bog skal vel læses som en modvægt til denne form for blokhistorie. I hendes bog får disse kvinder en stemme, og de får lov til at fokusere på det aspekt af krigen, der har haft indvirkning på deres liv. Det er historie nedefra og op, og det store billede bliver på impressionistisk vis tegnet af alle de her små smertefulde korstemmer.

Det er et fantastisk veludnyttet greb og blik, og den kvindelige vinkel på krigen åbner pludselig op for helt andre smertedimensioner. Krigen er nu pludselig også en moderlig erfaring. Disse kvinder bærer bomber i bæltet lige ud for, hvor deres ufødte barns hjerte banker. De gnider deres spædbørn ind i salt, så de kan bilde tyske vagtposter ind, at barnet har tyfus og derved slippe igennem. De drukner deres byltede børn i de hviderussiske sumpe, så gråden ikke afslører gruppen over for nazisterne. Og så videre. Og så videre.

Det er selvsagt ubærligt, og det er det, især fordi disse kvinder står så kraftfuldt opmalet i al deres menneskelige kompleksitet, og fordi Aleksijevitj giver dem plads. Der er plads til afbrydelser, udeladelser, små hik, upræcisheder og digressioner.

Og heldigvis er der også plads til det lyse. Der er ofte en virkelig dejlig og antiautoritær humor på spil i de små fortællinger. Sylespidse blikke dissekerer de tåbeligt oppustede mandlige overordnede, som tror de har med dukkepiger at gøre, indtil den første lille skolepige har sat livet på spil og flået en fuldvoksen og

Ferielæsning
leveret til dig

Få **dine bøger**
leveret med
PAKKEBOKSEN

Køb her

Fakta

- Forfatter: Svetlana Aleksijevitj
- Titel: KRIGEN HAR IKKE ET KVINDELIGT ANSIGT
- Originaltitel: U VOJNY NE ZJENSKOJE LITSO
- Oversat af: Tine Roesen
- Sider: 376
- Pris: 257,-
- Forlag: Forlaget Palomar
- ISBN: 9788799730414

Køb bogen hos SAXO.com

Billeder

bevidstløs mand ud af en brændende kampvogn under en sværm af tyske kugler og granater. Eller som her, hvor de unge piger skal bevise, om de overhovedet kan finde ud af at kamuflere sig:

– Det var sikkert første gang nogensinde, de så kvindelige snigskytter. Efter skydningen skulle vi skjule og sløre os... Obersten ankom, gik rundt og inspicerede engen og stillede sig så op på en tue, for han kunne ikke se noget. Så begyndte 'tuen' at bønfalde ham: 'Åh, kammerat oberst, jeg kan ikke mere, det er meget tungt.'

Jeg havde det ret sjovt over at tænke mig denne Tolstoj-agtige oberst stolpre rundt med sit latterlige fipskæg og prøve at finde de her skolepiger, og det er netop det, at der er plads til disse glimt af noget andet, som giver den voldsomt brutale og rytmiske effekt i bogen.

Det er selvsagt ikke hyggelæsning, og de stærkeste passager vil for altid stå mejslet i min sarte bevidsthed. Men det føles som nødvendig læsning, og jeg håber, at vi får meget mere Aleksijevitj på dansk – især bogen om Tjernobyl. Og også gerne oversat af Tine Roesen, som synes at have haft et ret godt greb om stemmeoverførslen.

Synes godt om 41 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Historie](#),

- [Sådan er et jødeliv – Joseph Roth JØDER PÅ VANDRING](#) · 26-02-2016
- [Da der gik skandale i politikken – Pernille Boye Koch og Tim Knudsen – ANSVARET DER FORSVANDT](#) · 17-11-2014
- [Litteraturens terra incognita – W.G. Sebald LUFTKRIG OG LITTERATUR](#) · 06-08-2014
- [Når mennesker bliver rovdyr – EN KVINDE I BERLIN](#) · 05-08-2014
- [Af den Anden Verden – Antony Beevor – ANDEN VERDENSKRIG](#) · 12-04-2013

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

Læs også

- [På tærsklen til en anden verden – Vladimir Makanin MANDEHULLET](#) · 01-06-2016
- [Unica, den inkarerede dukke – Kirstine Refstrup JEG, UNICA](#) · 20-04-2016
- [Der er ikke noget, der hedder tilbage – Wolfgang Büscher BERLIN-MOSKVA](#) · 30-09-2015
- [I Hitlers sold – Peter Møller Hansen TROSKAB](#) · 24-07-2015
- [Smagen af ferskner og uendelige muligheder – Anthony Doerr ALT DET LYS VI IKKE SER](#) · 01-06-2015

Tags: [Anden verdenskrig](#), [hviderusland](#), [sovjetunionen](#), [Svetlana Aleksijevitj](#)

Om Troels Hughes Hansen

Cand.mag. i fransk, ph.d.-stipendiat ved Københavns Universitet. Litterær omnivor, men med en særlig forkærlighed for Célines maskingeværprosa, Dostojevskijs hysteriske delirium, Bernhards udfald og Bukowskis fuldmandssnak. Kort sagt alt, som rabler.Redaktør på LitteraturNu.

[Skriv til Troels](#)

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet